

11. Orientering om Robusthedsanalysen af de kommunale redningsberedskaber

Sagsnr.: 2021-0000789

Bestyrelsen orienteres om analysen af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering fra december 2019, herunder om anbefalingerne.

Punktet har været drøftet i Arbejdsudvalget på udvalgets møde den 7. april 2021. Arbejdsudvalget anbefaler indstillingen overfor bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles:

- at bestyrelsen tager orienteringen om analysen af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering samt om implementeringsplanen til efterretning.

Sagsfremstilling

Som følge af den politiske aftale på forsvarsområdet i 2018-2023, gennemførte Forsvarsministeriet i 2019 en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber. Arbejdet blev færdiggjort i december 2019, og der har været arbejdet på en implementeringsplan for opfølgningen, siden rapporten udkom. Kommunernes Landsforening (KL) og forligskredsen er orienteret herom, og arbejdet fortsætter nu med at effektuere dele af implementeringsplanen. Rapporten vedlægges som bilag.

Undersøgelsen blev gennemført af et eksternt konsulentfirma, Implement Consulting Group, som var udpeget af Forsvarsministeriet. Til at lede undersøgelsen blev der etableret en styregruppe med repræsentanter for Forsvarsministeriet og KL, hvori bl.a. direktøren for Hovedstadens Beredskab deltog som repræsentant for KL. Under styregruppen etableredes en referencegruppe med repræsentation af Forsvarsministeriet, Finansministeriet, KL, Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber m.fl. Formandskabet blev i begge grupper varetaget af Forsvarsministeriet.

Undersøgelsen viste, at de kommunale redningsberedskaber har været robuste i forhold til de hændelser, beredskaberne har stået over for de seneste år. De kommunale redningsberedskaber har med egne kapaciteter kunnet håndtere i gennemsnit 98% af alle hændelser i perioden 2016-2018. Med assistance fra naboberedskaber, Beredskabsstyrelsen og andre aktører har de kunnet håndtere alle hændelser i perioden 2016-2018.

Der er dog et potentiale for at øge robustheden under hensyntagen til, at hovedparten af kommunerne i deres risikobaserede dimensionering har lagt tyngden i risikoanalyserne på dagligdagshændelser og historiske data, og i mindre grad på fremtidige klimarelaterede hændelser og risikoen for terrorhændelser.

Rapporten indeholder otte konkrete løsningsforslag til at øge robustheden, herunder 16 eksempler på god praksis, der kan inddrages i forbindelse hermed, f.eks. med hensyn til hensigtsmæssig dimensionering, borgerrettet forebyggelse, tværgående operativ ledelsesstøtte, træning og øvelse samt samarbejde på tværs.

De otte forslag er:

1. Et regionalt samarbejde om koordination af kapaciteter til håndtering af større hændelser, der har til formål at skabe bedst mulig synergieffekt af det samlede redningsberedskab.
2. Vagtcentraler med tværgående overblik over ledige og indsatte kapaciteter med henblik på at sikre en bedre koordinering og håndtering af logistik samt sikre en mere overordnet beredskabsfaglig styring af samtidige og større hændelser på tværs af redningsberedskaberne.
3. Øget regionalt samarbejde mellem de kommunale redningsberedskaber og Beredskabsstyrelsen om øvelse og træning udbygges og systematiseres for at sikre sammenhæng på det strategiske, operationelle og taktiske niveau på alle niveauer.
4. Beredskabsstyrelsen etablerer et overblik over Forsvarsministeriets samlede ressourcer med relevans for de kommunale redningsberedskabers indsats - især ved større eller længerevarende hændelser.
5. Udvikling af den risikobaserede dimensionering, herunder for at skabe en tydeligere kobling mellem risikoanalyser og dimensioneringen samt for at skabe større fokus på længerevarende hændelser.
6. Forbedre kvalitet af data til indsatsanalytiske formål, herunder en revision af den dataindsamling, der sker i dag i Beredskabsstyrelsens Online Dataregistrerings- og Indberetningssystem (ODIN) med henblik på at sikre indsamling af de analytisk mest relevante oplysninger.
7. Udvikling af nye analytiske værktøjer, der stilles til rådighed for redningsberedskaberne, som f.eks. gør det muligt at analysere responstider, robusthed, fremkommelighed og muligheder for fokusering af borgerrettet forebyggelse.
8. Nationalt samarbejde om udvikling og spredning af viden om god praksis på beredskabsområdet, herunder ved indsamling af relevant eksisterende viden på prioriterede områder, såvel nationalt som internationalt, samt ved at skabe samarbejde med forskere og eksterne specialister.

For at sikre det videre arbejde er der aftalt halvårslige møder mellem Forsvarsministeriet og KL.

Beredskabsstyrelsen og Danske Beredskaber har som opfølgning på undersøgelsen udarbejdet et fælles oplæg til en implementeringsplan, som med visse forbehold forventes at være gennemført inden udgangen af 2022. Denne plan har været forelagt styregruppen.

Implementeringsplanen peger på følgende løsningsforslag, hvori Robusthedsundersøgelsens 16 eksempler på god praksis inddrages:

- Der nedsættes regionale kapacitetsfora til drøftelse af regionale risici, samarbejde, træning og øvelse, jf. anbefaling 1 og 3.
- Der udarbejdes analyser vedrørende mulighederne for tværgående realtidsoverblik over ledige kapaciteter og ressourcer i det samlede redningsberedskab samt tværgående operativ ledelsesstøtte. Dette forslag skal ses som en udløber af anbefaling 2, idet etableringen af fælles vagtcentraler ikke ses at være en mulighed bl.a. på grund af økonomi og opgaveskel.
- Der tilvejebringes bedre kendskab til effekten af Forsvarets og Hjemmeværnets kapaciteter til anvendelse i forbindelse med større hændelser og under særlige vilkår, jf. anbefaling 4.
- Der udarbejdes et nyt koncept for risikobaseret dimensionering, jf. anbefaling 5. Der er tale om 'papirskabeloner', der skal afprøves i 2-3 kommunale redningsberedskaber.
- Der etableres et fælles nationalt udvalg (Redningsberedskabets Data- og Vidensudvalg). Udvalget skal fastlægge rammerne for og prioriteringen af arbejdet med dataudvikling og udvikling af analytiske værktøjer, herunder inddrage forskere og eksterne specialister i relevant omfang, ligesom strategiske spørgsmål vedr. ODIN drøftes i denne ramme jf. anbefalingerne 6, 7 og 8.

Selvom planen har taget udgangspunkt i, at løsningsforslagene er udgiftsneutrale for alle parter og vurderes implementerbare, f.eks. ved omprioritering inden for rammerne, forudsætter løsningsforslagene på data- og vidensområdet investering i nyt data- og indberetningssystem, ligesom det bl.a. på grund af økonomien ikke vil være muligt at etablere fælles vagtcentraler og gennemførelsen af øvelser vil kunne betyde udgifter til at frigøre øvelsestid.

Et hidtidigt forsøg fra Forsvarsministeriets og KL's side på at få placeret beredskabernes akutte indsats i forhold til klima og vand i et digitaliseringsprojekt om klimatilpasning har indtil videre været uden held.

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i bestyrelsen den 21. april 2021

Til efterretning.

Bilag

- Bilag 1 - Analyse af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering 2019 hovedrapport